

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

**Toelichting Reglement van orde
voor het college van dijkgraaf en
hoogheemraden
Hoogheemraadschap Hollands
Noorderkwartier 2016**

Registratienummer
16.11716

Datum
5 april 2016

Pagina	Datum	Registratienummer
1	5 april 2016	16.11716

Toelichting

Algemene toelichting

Op grond van artikel 16 van het Reglement van bestuur voor het hoogheemraadschap stelt het dagelijks bestuur een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden. Het reglement wordt toegezonden aan het algemeen bestuur.

Het vorige Reglement van orde voor het college van dijkgraaf en hoogheemraden is vastgesteld in 2007. Inmiddels is dit op enkele onderdelen verouderd en behoeft dit aanpassing en modernisering. Zo is het nieuwe reglement aangepast op de elektronische beschikbaarstelling van vergaderstukken. Verder is een regeling opgenomen voor het nemen van besluiten zonder bijeenkomst van het college, de zogenoemde parafenbesluiten.

Andere aanpassingen betreffen het schrappen van overbodige begripsbepalingen en van zaken die inmiddels op wetsniveau geregeld zijn. Zo bevatten de artikelen 38 tot en met 39 van de Waterschapswet een aantal regels over de geldigheid van stemmingen. Deze bepalingen hebben betrekking op het college van hoofdingelanden, maar gelden via artikel 45 Waterschapswet ook voor het dagelijks bestuur. Verder stelt de wet regels over openbaarheid van vergaderingen en geheimhouding (artikelen 42 en 43 Waterschapswet). Waar nodig wordt in de toelichting naar de wetsbepalingen verwezen.

Er is ook een aantal regels geschrapt. Zo zijn niet langer gedetailleerde bepalingen over de gang van zaken bij mondelinge en schriftelijke stemmingen opgenomen. Voor zover daar behoefte aan is kunnen de overeenkomstige bepalingen in het Reglement van orde voor het college van hoofdingelanden worden toegepast.

Het reglement van orde regelt veel technisch-organisatorische zaken rond vergaderingen. In veel gevallen spreken die voor zich en behoeven ze geen toelichting. Alleen waar dit dienstig is geacht, worden bepalingen hieronder toegelicht.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 – Gedragscode

Sinds een aantal jaren bevat de Waterschapswet de verplichting voor het algemeen bestuur om zowel voor zichzelf als voor het dagelijks bestuur een gedragscode vast te stellen. De codes bevatten een groot aantal gedragsregels, voornamelijk op het gebied van integriteit. De regels hebben geen juridische bindingskracht, maar vormen een leidraad en normenkader voor het functioneren van algemeen en dagelijks bestuurders. Van de leden van het college van dijkgraaf en hoogheemraden wordt verwacht dat zij zich bij hun functioneren in algemene zin gedragen overeenkomstig de voor hun geldende gedragscode.

Artikel 2 – Portefeuilleverdeling

De portefeuilleverdeling is een zaak van het college. Dit geldt echter niet voor het onderwerp bestuurlijke integriteit. Ingevolge artikel 94, tweede lid, Waterschapswet is dit belegd bij de voorzitter.

Artikel 3 – Vervanging

Artikel 51a, eerste lid, Waterschapswet bepaalt dat bij verhindering of ontstentenis van de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter het dagelijks bestuur een ander lid van het college als vervanger aanwijst. Hoewel enigszins onduidelijk geformuleerd, beoogt het artikel de vervanging van de voorzitter op gelijke wijze te regelen als bij provincies en gemeenten, namelijk via aanwijzing door het dagelijks bestuur.¹ In verband hiermee is in het eerste lid van artikel 3 bepaald dat het college zowel de vervanging van de voorzitter regelt als de verdere onderlinge vervanging van de leden.

Een lid dat verhinderd is zijn werkzaamheden uit te voeren stelt de voorzitter daarvan zo spoedig mogelijk in kennis. Het gaat hier om min of meer langdurige verhindering of afwezigheid, waardoor het lid zijn functie niet naar behoren kan vervullen.

Artikel 4 – Vergaderschema, oproep en agenda

Vergaderoproepen, agenda's en vergaderstukken kunnen zowel op papier als digitaal worden opgesteld en verzonden of beschikbaar gesteld. Het artikel laat beide mogelijkheden open.

Artikel 6 – Vergader- en besluitquorum

De Waterschapswet geeft een aantal regels voor stemmingen in het algemeen bestuur. Deze bepalingen gelden ook voor het dagelijks bestuur (artikel 45 Waterschapswet).

Een stemming is alleen geldig indien meer dan de helft van het aantal leden dat zitting heeft en zich niet van deelneming aan de stemming moet onthouden, daaraan heeft deelgenomen (artikel 38b, eerste lid, Waterschapswet). Voor het houden van een besluitvormende vergadering is dus altijd de aanwezigheid van meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden noodzakelijk.

Het vereiste stemquorum geldt niet meer wanneer in een nieuwe vergadering wordt gestemd over een voorstel waarover in de eerste vergadering een ongeldige stemming heeft plaatsgevonden of wanneer de vergadering niet is geopend en een nieuwe vergadering is belegd waarin dezelfde voorstellen aan de orde komen (artikel 38b, tweede lid, Waterschapswet). Voor nieuwe voorstellen die in zo'n nieuwe vergadering aan de orde komen geldt weer het normale vergader- en besluitquorum.

Artikel 7 – Secretaris

Ingevolge artikel 55 Waterschapswet is de secretaris in de vergadering van het dagelijks bestuur aanwezig. Dit is niet alleen een bevoegdheid, maar ook een vereiste. Reden daarvan is de wettelijke verplichting van de secretaris om de stukken die uitgaan van het dagelijks bestuur mede te ondertekenen. Zonder aanwezigheid van de secretaris of diens vervanger kan daarom geen sprake zijn van een formele besluitvormende vergadering.

Secretaris is de formeel-wettelijke aanduiding van deze functionaris. Deze aanduiding wordt daarom in dit reglement gehanteerd.

¹ Memorie van Toelichting Wet tot wijziging van enige bepalingen in de Waterschapswet, TK 26 235, nr. 3, blz. 10. Zie ook de artikelen 75 Provinciewet en 77 Gemeentewet.

Artikel 8 – Deelname van derden

Artikel 42, eerste lid, Waterschapswet bepaalt dat de vergaderingen van het dagelijks bestuur met gesloten deuren worden gehouden, voor zover het dagelijks bestuur niet anders heeft bepaald. Dit hoeft daarom niet meer in het reglement te worden bepaald.

Bij deelname aan de vergadering door derden kan worden gedacht aan de (externe) accountant, externe onderzoekers en dergelijke.

Artikel 11 – Geheimhouding

Het bestuur vergadert in beslotenheid, maar hetgeen besproken en besloten wordt valt niet van rechtswege onder een geheimhoudingsplicht. In artikel 43 Waterschapswet zijn de regels voor geheimhouding neergelegd. Geheimhouding kan worden opgelegd op grond van een belang genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur. De geheimhouding wordt opgelegd tijdens de vergadering en wordt in acht genomen zowel door degenen die aanwezig zijn in de vergadering als door degenen die op andere wijze van de stukken kennis nemen. Opheffing van de geheimhouding geschiedt door het dagelijks bestuur zelf, tenzij het zaken betreft die aan het algemeen bestuur worden voorgelegd. In dat geval heft het algemeen bestuur de geheimhouding op. Ook de voorzitter en een commissie van het waterschap kunnen geheimhouding opleggen ten aanzien van de stukken die zij aan het dagelijks bestuur of de leden daarvan overleggen.

Geheimhouding moet worden onderscheiden van vertrouwelijkheid. Vertrouwelijkheid kan worden toegekend aan elk stuk waarvan het ongewenst is dat het – al dan niet onmiddellijk – in de openbaarheid wordt gebracht. Dat kan ook als de belangen genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur niet in het geding zijn. Bij vertrouwelijkheid geldt echter geen bescherming tegen verzoeken om openbaarmaking op grond van de Wet openbaarheid van bestuur. Wanneer zo'n verzoek wordt gedaan moet aan de hand van de criteria in de wet afgewogen worden of en zo ja, op welke wijze het document openbaar wordt gemaakt.

Artikel 13 – Besluitenlijst

In het artikel wordt een openbare besluitenlijst geïntroduceerd, die wordt geplaatst op de internetsite van het hoogheemraadschap. Openbaarmaking van een besluit blijft achterwege wanneer dit ongewenst is met het oog op aard en inhoud van het besluit.

Artikel 14 – Stemmingen

De Waterschapswet bevat een aantal bepalingen over stemmingen. Deze gelden voor het algemeen bestuur, maar via artikel 45 Waterschapswet ook voor het dagelijks bestuur.

Zoals aangegeven in de toelichting bij artikel 6 is een stemming alleen geldig indien meer dan de helft van het aantal leden dat zitting heeft en zich niet van deelname aan de stemming moet onthouden, daaraan heeft deelgenomen (artikel 38b, eerste lid, Waterschapswet).

Een lid dat zich van stemming moet onthouden telt niet mee voor de bepaling van het aantal leden dat nodig is voor een geldige stemming. Zo'n stemverbod geldt wanneer de stemming een aangelegenheid betreft die het lid rechtstreeks of middellijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken. Verder mag een lid niet aan een stemming deelnemen wanneer het voorstel betreft de vaststelling of goedkeuring van de rekening van een lichaam waaraan hij rekenplichtig is of tot welks bestuur hij behoort (artikel 38a, eerste lid, Waterschapswet). Een voorstel over een benoeming gaat iemand persoonlijk aan wanneer hij behoort tot de personen tot wie de keuze door een voordracht of bij een herstemming is beperkt (artikel 38a, derde lid, Waterschapswet).

Voor het nemen van een besluit bij stemming is de volstrekte meerderheid vereist van hen die een stem hebben uitgebracht. Ingeval van een schriftelijke stemming wordt onder het uitbrengen van een stem verstaan het inleveren van een behoorlijk ingevuld stembriefje (artikel 38c Waterschapswet).

De wet geeft geen verdere regels voor het verloop van stemmingen. Het wordt aan het ordereglement overgelaten om hierin te voorzien. In het Reglement van orde voor het college van hoofdingelanden zijn hiervoor gedetailleerde regels opgenomen. Via de schakelbepaling van artikel 18 zijn die ook zoveel mogelijk van toepassing op de stemmingen in het dagelijks bestuur.

Artikel 17 – Tegenstemmen

Indien een lid tegen een aangenomen voorstel heeft gestemd, kan hij verlangen dat zijn tegenstem in de besluitenlijst wordt aangegeven. Hij geeft dit direct na de stemming aan. Tevens geeft hij daarbij aan of hij een enkele of een dubbele aantekening wenst. Bij een enkele aantekening wordt zijn tegenstem alleen vermeld in de vertrouwelijke besluitenlijst. Uit de openbare besluitenlijst blijkt dan niet dat er een of meer tegenstemmen zijn uitgebracht en wordt alleen vermeld dat het college een besluit genomen heeft. Bij een dubbele aantekening wordt in de openbare besluitenlijst tot uitdrukking gebracht dat er tegenstemmen zijn uitgebracht door de vermelding dat het college *in meerderheid* besloten heeft.

Artikel 18 – Schakelbepaling

Er is vanaf gezien om bepalingen over het verloop van mondelinge en schriftelijke stemmingen in het reglement op te nemen. Gedetailleerde regels hiervoor zijn opgenomen in het Reglement van orde voor het college van hoofdingelanden. Via deze schakelbepaling zijn die zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing op de stemmingen in het college.

Artikel 19 – Besluiten buiten vergadering

In bijzondere situaties kan het gewenst zijn een besluit te nemen zonder in vergadering bijeen te komen. Zo'n besluit wordt aangeduid als parafenbesluit. Volgens vaste rechtspraak zijn dergelijke besluiten rechtsgeldig wanneer aan een aantal voorwaarden is voldaan. De procedure moet transparant zijn en daarom zijn vastgelegd in het reglement van orde of in ander bekendgemaakt beleid. Verder dient ieder lid van het college in de gelegenheid te zijn geweest van het conceptbesluit kennis te nemen en behandeling in een reguliere vergadering te vragen. Ten slotte dient uit het besluit duidelijk te blijken wanneer het genomen is.² De VNG heeft deze voorwaarden vertaald in een modelbepaling, die in essentie in dit reglement is overgenomen.

² Zie onder meer ECLI:NL:RVS:2003:AH9850